

Bài 10: Tìm các giá trị riêng và cơ sở không gian riêng của các ma trận:

a) $A = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 8 & -1 \end{bmatrix}$

Λ là trị riêng của $A \Leftrightarrow \det(A - \Lambda E) = 0$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 3 - \Lambda & 0 \\ 8 & -1 - \Lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow \Lambda^2 - 2\Lambda - 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \Lambda = 3 \\ \Lambda = -1 \end{cases}$$

b) $B = \begin{bmatrix} 10 & -9 \\ 4 & -2 \end{bmatrix}$

Λ là trị riêng của $B \Leftrightarrow \det(B - \Lambda E) = 0$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 10 - \Lambda & -9 \\ 4 & -2 - \Lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow \Lambda^2 - 8\Lambda + 16 = 0$$

$$\Rightarrow \Lambda = 4$$

c) $C = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 5 & -3 & 3 \\ -1 & 0 & -2 \end{bmatrix}$

Λ là trị riêng của $C \Leftrightarrow \det(C - \Lambda E) = 0$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 2 - \Lambda & -1 & 0 \\ 5 & -3 - \Lambda & 3 \\ -1 & 0 & -2 - \Lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2 - \Lambda} \begin{vmatrix} 2 - \Lambda & -1 & 0 \\ 5 & -3 - \Lambda & 3 \\ 0 & -1 & (-2 - \Lambda)(2 - \Lambda) \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow -\Lambda^3 - 3\Lambda^2 + 3\Lambda + 13 = 0$$

d) $D = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ -4 & 4 & 0 \\ -2 & 1 & 2 \end{bmatrix}$

Λ là trị riêng của $D \Leftrightarrow \det(D - \Lambda E) = 0$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} -\Lambda & 1 & 0 \\ -4 & 4 - \Lambda & 0 \\ -2 & 1 & 2 - \Lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow (2 - \Lambda) (\Lambda^2 - 4\Lambda + 4) = 0$$

$$\Leftrightarrow (2 - \Lambda) (\Lambda - 2)^2 = 0$$

$$\Leftrightarrow \Lambda = 2$$

$$d) E = \begin{vmatrix} 4 & -5 & 2 \\ 5 & -7 & 3 \\ 6 & -9 & 4 \end{vmatrix}$$

$$\Lambda \text{ là trị riêng của } E \Leftrightarrow \det(E - \Lambda E) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 4 - \Lambda & -5 & 2 \\ 5 & -7 - \Lambda & 3 \\ 6 & -9 & 4 - \Lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow -\Lambda^3 + \Lambda^2 + 6\Lambda + 42 = 0$$

Bài 11a: Cho biến đổi tuyến tính $f: P_2[x] \rightarrow P_2[x]$ được xác định

$$f(a_0 + a_1x + a_2x^2) = (5a_0 + 6a_1 + 2a_2) - (a_1 + 8a_2)x + (a_0 - 2a_2)x^2$$

Tìm các trị riêng của f

$$f(1) = 5 + x^2$$

$$f(x) = 6 - x$$

$$f(x^2) = 2 - 8x - 2x^2$$

$$\Rightarrow A = \begin{vmatrix} 5 & 0 & 1 \\ 6 & -1 & 0 \\ 2 & -8 & -2 \end{vmatrix}$$

$$\Lambda \text{ là trị riêng của } A \Leftrightarrow \det(A - \Lambda E) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{vmatrix} 5 - \Lambda & 0 & 1 \\ 6 & -1 - \Lambda & 0 \\ 2 & -8 & -2 - \Lambda \end{vmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow -\Lambda^3 + 2\Lambda^2 + 15\Lambda + 12 = 0$$

Bài 15: Cho toán tử tuyến tính trên R^3 xác định bởi

$$f(1;2;-1) = (4;-2;-6), f(1;1;2) = (5;5;0), f(1;0;0) = (1;2;2)$$

a) Tìm m để $u = (6;-3;m) \in \text{Im}(f)$

$u \in \text{Im}(f)$ nghĩa là tồn tại $v \in f(x)$ để cho $u = f(v)$

$\text{Im}(f)$ là một không gian con của $f(x)$ và có hệ sinh là

$$\{f(1;2;-1), f(1;1;2), f(1;0;0)\} = \{(4;-2;-6), (5;5;0), (1;2;2)\}$$

Nên để $u \in \text{Im}(f)$ thì u phải là tổ hợp tuyến tính của các véc tơ $\{(4;-2;-6), (5;5;0), (1;2;2)\}$, hay nói cách khác, tồn tại a, b, c thỏa mãn

$$(6;-3;m) = a(4;-2;-6) + b(5;5;0) + c(1;2;1)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 4a + 5b + c = 6 \\ -2a + 5b + 2c = -3 \\ -6a + c = m \end{cases} \Leftrightarrow m = -9$$

b) Tìm các giá trị riêng và véc tơ riêng của f

Từ định nghĩa ta có bộ cơ sở $E = \{(1;2;-1), (1;1;2), (1;0;0)\}$ và $U = \{(4;-2;-6), (5;5;0), (1;2;1)\}$

$$U_1 = (4;-2;-6) = a(1,2,-1) + b(1,1,2) + c(1,0,0)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a + b + c = 4 \\ 2a + b = -2 \\ -a + 2b = -6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2/5 \\ b = -14/5 \\ c = -32/5 \end{cases}$$

$$[U_1]_E = \begin{bmatrix} 2/5 \\ -14/5 \\ -32/5 \end{bmatrix}$$